

KIRKOVALTUUSTO

15.12.2022

Kokousaika 15.12.2022 kello 18.15 -

Kokouspaikka Seurakuntatalo, Sali, Humpvila

Osallistujat

Alho Anna	jäsen, paikalla
Heittola Arja	jäsen, paikalla
Mustonen Hannu	jäsen, paikalla
Niinikoski Silja	varajäsen, paikalla
Räsänen Hannu	jäsen, paikalla
Seppälä Riikka	jäsen, paikalla
Summanen Paula	jäsen, paikalla
Sundholm Mervi	jäsen, paikalla
Tiilikkala Kati	jäsen, paikalla
Yli-Viikari Anja	varajäsen, paikalla
Ylitalo Kari	varajäsen, paikalla

Muut henkilöt

Wiio Ilkka	kirkkoherra
Nikkilä-Rämö Kristiina	sihteeri

Poissa

Ahola Jatta
Berg Marika
Leinonen Tanja
Niemelä Jussi
Niininen Heikki
Remes Tuija

Käsitellyt asiat 13-23 §

ALLEKIRJOITTAJAT

Mervi Sundholm

Puheenjohtaja

Kristiina Nikkilä-Rämö

sihteeri

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Pöytäkirja tarkastettu 15.12.2022

Pöytäkirjantarkastaja
Pöytäkirjantarkastaja

ILMOITUS PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVÄNÄ OLOSTA

Pöytäkirja pidetään nähtävänä Humpvilan kirkkoherranvirastossa
16.12.2022-19.1.2023
viraston aukioloaikoina.

PÄÄTÖS: puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.05.

Se.M oh

Humppilan seurakunnan kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy vuoden 2022 lisätalousarvion kuluiltaan 18 143,81 euroa.

LAVA (KJ 23 LUKU 3§): Päätöksellä ei ole suoraa vaikutusta lapsiin ja nuoriin.

PÄÄTÖS: kirkkovaltuusto hyväksyi vuoden 2022 lisätalousarvion kuluiltaan 18 143,81 euroa.

20 § ILMOITUSASIAT

Kerrottiin Heljä-Liukka Sundströmin taidehankinnan etenemisestä.

21 § MUUT ASIAT

Khra informoi valtuustoa henkilöstöasioista (diakoni on jäänyt eläkkeelle, kanttori on irtisanoutunut, samoin talouspäällikkö).

22 § MUUTOKSENHAKU MENETTELY

ESITYS: Puheenjohtaja antaa oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoituksen pöytäkirjaan liitettävän liitteen mukaisesti.

PÄÄTÖS. Esityksen mukaisesti.
Valitusoikeus koskee 18 ja 19 §.
Oikaisuvaatimus ja valitusosoitus pöytäkirjan liitteenä 2.

23 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

ESITYS:
Puheenjohtaja päättää kokouksen.

SE, 14   ah

19 § SEURAKUNNAN LISÄTALOUSARVIO VUODELLE 2022

Kirkkoneuvosto 8.12.2022 (KN 5/22)

148 § SEURAKUNNAN LISÄTALOUSARVIO VUODELLE 2022

Humppilan seurakunnalle on kertynyt vuoden 2022 aikana seuraavia ylityksiä (liite).

Ravitsemuspalvelut on maksettu väärältä tililtä, eli sillä ei ole käytännön merkitystä eikä vaikutusta.

Sen sijaan hautausmaakiinteistöjen osalta on tehtävä seuraavat selvennykset. Vakinaisten palkkojen kohdalla suurin syy ylityksille ovat Eila Ekholmille kertyneet ylityötunnit. Hän on monesti tullut vapaapäiviltäänkin tuuraamaan ja avustamaan erilaisiin tilaisuuksiin. Näistä on kertynyt vuoden mittaan useita lisätyötunteja. Määräaikaisten palkkojen kohdalla summaan vaikuttaa se, että viime kesänä kesäpoikien sijasta hautausmaalla toimivat Eila Ekholm, Erja Leppäkoski ja Katja Kuosmanen. Luultavasti kokonaismenot olivat korkeammat kuin kesäpoikien kohdalla. Kuosmanen oli kuukauden sairaslomalla ja Leppäkoski palasi paikkaamaan häntä.

Myös toukokuun hoitohautojen pohjatyön hoiti Moona Nikkola miehensä kanssa urakkapalkalla. Istutuksen taas hoiti Minna Nissilä apulaistensa kanssa. Kaikki nämä menot vaikuttivat ylitykseen.

Alueiden rakentamis- ja kunnossapitoon vaikutti se, että vuonna 2022 tehtiin monta toimenpidettä, jotka oli merkitty hautausmaakatselmukseen, mutta ei talousarvioon. Näitä olivat sankarihautojen pesu ja hopeointi, kirkon rappusten korjaus ja erityisesti hautausmaan puiden kaataminen ja pois vienti.

Seurakuntatalon kohdalla rakentamis- ja kunnossapitomenoja aiheutti keväällä hajonnut hälytysjärjestelmä ja syksyllä uusittu sisäntulojen valaistuksen uusiminen. Osa seurakuntatalon ovista oli täysin pimeitä talosta poistuessa ja ne olivat turvallisuusriski työntekijöille.

Kaikkiaan kirkkovaltuuston on tehtävä vuodelle 2022 noin 18 000 euron lisätalousarvio.

ESITYS: Kirkkoneuvosto hyväksyy lisätalousarvion ja esittää kirkkovaltuustolle, että se varaa talousarvioon 18 143,81 euroa vuoden 2022 kulujen kattamiseen.

LAVA (KJ 23 LUKU 3§): Päätöksellä ei ole vaikutusta lapsiin ja nuoriin.

PÄÄTÖS: Esityksen mukaisesti

Kirkkovaltuusto 15.12.2022 (KV 2/22)

ESITYS: Kirkkoneuvoston päätöksen pohjalta kokouksessa 8.12.2022

J.P.M. ah

18 § SEURAKUNNAN TALOUSARVIO JA TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2023**Kirkkoneuvosto 8.12.2022 (KN 10/22)****147 § SEURAKUNNAN TALOUSARVIO JA TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2023**

Talousarviovuoden 2023 kirkollisverotuloksi on arvioitu 428.000,00 euroa. Yhteiskunnallisten tehtävien hoidosta valtion korvauksena maksettavaa avustusta on arvioitu 42.000,00 euroa. Talousarvion toimintatuotot ovat 16.920,00 ja toimintakuluja talousarviossa on 492.252,00 euroa. Investointeihin on varattu 12.550,00 euroa. Vuoden 2023 talousarvion vuosikate on 49.332,00 euroa alijäämäinen ja lopullinen tulos poistojen (noin 18.000,00) jälkeen osoittaa 67.332,00 euroa alijäämää. Hautainhoitorahaston tuloksi on arvioitu 19.700,00 euroa ja menoksi 18.840,00 euroa. Rahaston ylijäämä arviossa on 230,00 euroa.

ESITYS: Kirkkoneuvosto hyväksyy Humppilan seurakunnan toiminta- ja taloussuunnitelman vuodelle 2023 ja lähettää sen kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

LAVA (KJ 23 LUKU 3§): Päätöksellä ei ole vaikutusta lapsiin ja nuoriin.

PÄÄTÖS: Esityksen mukaisesti

Kirkkovaltuusto 15.12.2022 (KV 2/22)

Humppilan seurakunnan talousarvio ja toimintasuunnitelma vuodelle 2023 on hyväksytty Humppilan seurakunnan kirkkoneuvostossa.

Talousarviovuoden 2023 kirkollisverotuloksi on arvioitu 428.000,00 euroa. Yhteiskunnallisten tehtävien hoidosta valtion korvauksena maksettavaa avustusta on arvioitu 42.000,00 euroa. Talousarvion toimintatuotot ovat 16.920,00 ja toimintakuluja talousarviossa on 492.252,00 euroa. Investointeihin on varattu 12.550,00 euroa. Vuoden 2023 talousarvion vuosikate on 49.332,00 euroa alijäämäinen ja lopullinen tulos poistojen (noin 18.000,00) jälkeen osoittaa 67.332,00 euroa alijäämää. Hautainhoitorahaston tuloksi on arvioitu 19.700,00 euroa ja menoksi 18.840,00 euroa. Rahaston ylijäämä arviossa on 230,00 euroa.

ESITYS: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy talousarvio- ja toimintasuunnitelman vuodelle 2023

LAVA (KJ 23 LUKU 3§): Ei suoria vaikutuksia lapsiin.

PÄÄTÖS: kirkkovaltuusto hyväksyi talousarvio- ja toimintasuunnitelman vuodelle 2023

15 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALINTA

Kirkkovaltuuston työjärjestyksen 4 §:n mukaan kirkkovaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan kokouksen pöytäkirjan. Valtuusto voi erikseen päättää, että pöytäkirja tai sen osa tarkastetaan heti. Pöytäkirjantarkastusvuoro etenee aakkosjärjestyksessä.

ESITYS:

Kirkkovaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Pöytäkirja tarkastetaan heti.

PÄÄTÖS: Esityksen mukaan.

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Arja Heittola ja Hannu Mustonen.

16 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Kirkkovaltuuston työjärjestyksen 9 §:n mukaan asiat otetaan esityslistalle puheenjohtajan määräämään järjestykseen ja käsitellään, ellei valtuusto toisin päättä, esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Asioiden käsittelyn pohjana on kirkkoneuvoston esitys.

ESITYS:

Hyväksytään esityslista työjärjestykseksi.

PÄÄTÖS: Esityksen mukaisesti**17 § KIRKKOVALTUUSTON JÄSENET KAUELLE 2023-2026**

Humppilassa pidettiin syksyllä 2022 sopuvaalit. Valituksi tulivat seuraavat jäsenet kirkkovaltuustoon (liite). Vaalilautakunta antaa kyseisen listan kirkkovaltuustolle tiedoksi.

ESITYS: Humppilan vaalilautakunta antaa virallisen kirkkovaltuustoon valittujen listan kirkkovaltuustolle tiedoksi.

LAVA: Päätöksellä ei ole vaikutusta lapsiin ja nuoriin.

PÄÄTÖS: Esityksen mukaisesti. Valittujen lista liitteenä numero 1.

Je.14 ah

13 § KOKOUKSEN AVAUS JA LAILLISUUS

Kirkkojärjestyksen 8. luvun 5 §:n mukaan kokouskutsu asialuetteloineen on lähetettävä kirkkovaltuuston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta sekä pidettävä seurakunnan ilmoitustaululla viikon ajan ennen kokousta.

Jos asia on kiireellinen eikä tarkoita uutta määrärahaa tai entisen korottamista, kirkkovaltuusto voi päättää ottaa asian käsiteltäväksi, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa.

Asiaa, joka on kirkkoneuvoston valmistettava, ei saa ottaa päätettäväksi, ellei kirkkoneuvostolla ole ollut tilaisuutta sitä käsitellä. (KJ 8, 6 §)

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty 8.12.2022 kirkkovaltuuston jäsenille, sekä asialista on laitettu nähtäville seurakunnan ilmoitustaululle 8.12.2022 lukien.

ESITYS:

Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi.

PÄÄTÖS: Esityksen mukaisesti. Kokous avattiin klo 18.15.

14 § KOKOUKSEN PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kirkkolain 7 luvun 4 §:n mukaan seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

ESITYS:

Kokous todetaan päätösvaltaiseksi.

PÄÄTÖS: Suoritetussa nimenhuudossa todettiin 14 valtuutetusta olevan paikalla 8 varsinaista jäsentä ja 4 varajäsentä, 6 poissa. Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

J. M.

ah

Humppilan seurakunta

LIITE

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Kirkkovaltuusto

Kokouspäivämäärä Pöytäkirjan pykälä

15.12.2022

22

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p><u>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</u></p> <p>Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöön29noa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 13-17, 20-23</p>
	<p><u>Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto</u></p> <p>Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p>
	<p><u>Alistusasiaa koskeva muutoksenhakukielto</u></p> <p>Kirkkolain 24 luvun 3 §:n 2 mom. mukaan oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka alistetaan tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p>
	<p><u>Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 mom:n, 2. hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n, 3. kirkon virkaehtosopimuslain 19 §:n, tai 4. muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. <p>Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:</p>
	<p><u>Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot</u></p> <p>Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8a §:n 2 mom. nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnysarvon¹.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p>

¹ Kansallisen kynnysarvon suuruus on 30.000 € (tavarat -ja palvelut), 100.000 € (terveydenhoito -ja sosiaalipalvelut) ja 150.000 € (rakennus -ja käyttöoikeusurakat)

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

<p>Oikaisuvaatimusten ja -aikojen</p>	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.</p> <p>Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Humppilan kirkkoneuvosto <p>Käyntiosoite: Kirkkopellontie 1 1, 31640 Humppila Postiosoite: Kirkkopellontie 1, 31640 Humppila Sähköposti: humppila.srk@evl.fi</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p> <p>Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla). Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
<p>Oikaisuvaatimuksen sisältö</p>	<p>Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi - tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä - millaista oikaisua päätökseen vaaditaan - millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan

HANKINTAOIKAISU

<p>Hankintaoikaisun tekeminen</p>	<p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä kirjallisen hankintaoikaisun (Hankintalaki 80-83 §).</p> <p>Toimitusosoite Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot: Käyntiosoite: Kirkkopellontie 1 1, 31640 Humppila Postiosoite: Kirkkopellontie 1, 31640 Humppila Sähköposti: humppila.srk@evl.fi</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p> <p>Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
-----------------------------------	---

Hankintaoikaisun sisältö	<p>Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi - tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä - millaista oikaisua päätökseen vaaditaan - millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan <p>Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p>
---------------------------------	--

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	<p><u>Kirkollis- ja hallintovalitukset</u></p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomainen ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hämeenlinnan hallinto-oikeus <p>Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna Telekopio: 010 36 42269 Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi</p> <p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää</p> <p>Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: 18-19</p>
	<p><u>Kirkollisvalitus alistusasiassa</u></p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomainen ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät: <p>Käyntiosoite: Eteläpuisto 2 C, 33200 Tampere Postiosoite: Eteläpuisto 2 C, 33200 Tampere Telekopio: (03) 238 1150 Sähköposti: tampere.tuomiokapituli@evl.fi</p> <p>• Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää</p> <p>PL 185 (Satamakatu 11), 00161 Helsinki Telekopio: 09-1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opetus- ja kulttuuriministeriö, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää <p>PL 29 (Meritullinkatu 10), 00023 Valtioneuvosto Telekopio: 09-135 9335 (kirjaamo) Sähköposti: kirjaamo@minedu.fi</p>
	<p><u>Valitus markkinaoikeuteen</u></p>

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemaansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (valitusosoitus). Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta-ohjeissa koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitusaika

14 päivää

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, Helsinki

Telekopio: 029 56 43314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Muutoksenhaku-ajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

	<p>Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa (548/2007) tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksarvon.</p>
Valitus-asiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Oikeudenkäyntimaksu	<p>Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa 250 euroa ja markkinaoikeudessa 2000 euroa, jollei lain 5, 7 tai 8 §:stä muuta johdu.</p>
	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>